

SZENT FIÁNAK JOBBJÁN MINT KIRÁLYNŐ TÜNDÖKÖL

Nagyboldogasszony ünnepi mottójának a mai zsoltválaszt emelném ki: „Uram, jobboldon áll a királynő, arannyal átszótt ruhában.” – vö. Zsolt 45 (44).

Jézusra való tekintettel Isten megóvta a Boldogságos Szűz Máriát a bűntől, és élete végén testtül-lelkestül a mennybe vitte. Az egyház ősi hitét 1950-ben tette XII. Pius pápa kötelező hittétellé. Mária, égi édesanyánk, Jézus közeléből segít életünk küzdelmeiben.

A szent egyházatyák és nagy hittudósok az Istenszülő mennybevételeéről úgy beszéltek ünnepi homiliáikban és szentbeszédekben

a néphez, hogy az a keresztény hívők előtt már ismeretes és elfogadott igazság, s azt még érthetőbben ki is fejtették. Ezen az ünnepen nemcsak azt ünnepeljük, hogy a Boldogságos Szűz Mária teste nem volt alávétve a romlandóságnak, hanem azt is, hogy ő a halál felett diadalt aratott, és egyszülött Fiának, Jézus Krisztusnak példájára az ő teste is megdicsőült a mennyben.

Ennek az egyházi hagyományban

Nagyboldogasszony ünnepén a szentmise szónoka az 1969-ben Karcfalván született Kedves Tibor, petrillai és lónyaytelepi plébános.

Teológiai tanulmányait 1990-ben kezdte Gyulafehérváron, majd azt befejezve 1996-ban szentelte pappá Nagyméltóságú és Főtisztelendő dr. Jakubinyi György érsek. Első szolgálati állomása, mint káplán Sepsiszentgyörgy, majd 2003-ban a főpásztor a Zsil-völgyébe helyezte. Azóta Petrillán és Lónyaytelepen lelki gondozója e két település híveinek.

Szeretettel köszöntjük falutársai körében.

levő igazságnak a legkiválóbb hirdetője Damaszkuszi Szent János. Amikor a Boldogságos Istenanya test szerinti mennybevételeit párhuzamba állítja az ő többi kiválóságával és kiváltságával, lángoló ékesszólásával azt mondja: „Illő volt, hogy ő, aki szüzességét a szüléskor is sértetlenül megőrizte, halála után is megőrizze testét minden romlástól. Illő volt, hogy ő,

aki Teremtőjét gyermekeként hordozta méhében, Isten hajlékába jusson. Illő volt, hogy a jegyes, akit az Atya jegyzett el, a mennyei otthonban lakjék. Illő volt, hogy ő, aki szülésekor a

fájdalom törétől mentes maradt, de amikor Fiát a keresztfán látta, a szívét döfte át a fájdalom töre, ott lássa Fiát az Atya mellett trónolni. Illő volt, hogy az Isten Anyjái is legyen az, ami a Fiáié, és hogy minden teremtmény tisztelje őt, mint Isten Anyját és szolgálóleányát.”

Konstantinápolyi Szent Germánosz kifejti, hogy az Istenszülő Szűz Mária testének romolhatatlansága és mennybe felvétele nemcsak annak a következménye, hogy ő Istenanya, hanem szűzi testének egészen különleges szentségéből is következik ez: „Te nemcsak szépségben (Zsolt 44, 5) tündökölsz, de szűzi tested egészen szent, egészen tiszta, egészen az Isten otthona; ebből az is következik, hogy tested nem porlad el.”

A szent egyházatyáknak minden bizonyítéka és megfontolása, mint végső alapra, a Szentírásra támaszkodik, amely Isten szent Anyját úgy állítja szemünk elé, mint aki isteni Fiával a legszorosabb kapcsolatban van, és az ő emberi sorsában mindig részesedik.

Főként pedig arra kell nagyon figyel-nünk, hogy a szent atyák már a második

ÉDES SZŰZANYÁM

Köszöntelek Téged, Szűzanyám e hónap minden hajnalán, szívem mélyéből a hála dala száll, dicsér téged szám az esték alkonyán

Rózsafüzért mondom néked, melyben Szent fiadról elmélkedek, köszönöm, hogy adtad nekünk bár ezért szived érték a szenvedések.

Hozzad száll fohászsom, kegyelemmel telyes s naponta kérlek Téged, vigasztald a szenvedőket.

Hisz, Te vagy az irgalom anyja, a megtérni vágyó lelkek támasza, védőpalástodat terítsd reánk, segíts minket édes Szűzanyánk.

XI. Nagyboldogasszony Napok

Csíkarcfalva, 2010. augusztus 14-15.

Augusztus 14., szombat:

- 09.00 – Minifoci bajnokság (futballpálya)
- 15.00 – Sport- és ügyességi vetélkedők gyerekeknek és felnőtteknek (piactér)
- 16.30 – Ádám Gyula fotográfus fotókiállítása -
Ezer Székely Leány Napja képekben (Régi községháza, díszterem)
- 18.00 – Ravatalozó felszentelése
- 21.00 – Sensation White - DJ Party

Augusztus 15., vasárnap:

- 12.30 – Ünnepi szentmise
- 18.00 – Ünnepi gálaműsor, fellépők:
Karcfalvi-Jenőfalvi gyerek-fúvószenekar
Csíkszenttamási néptánccsoport
Kereplő Néptánc Együttes (HU)
Karcfalvi „Padlótörők” néptánccsoport
Óvári Gazdász néptánccsoport (HU)
Karcfalvi Pharao tánctanoda tanítványai
Székely Góbék
Utcabál (Olti Attila zenekara)

www.karcfalva.ro

Szervezők: Karcfalva Község Helyi Tanácsa, Csörgő Fiatalok Szervezete, Csík Terület Ifjúsági Tanácsa (CSTIT)
A rendezvény jelentősebb támogatói: Hargita Megye Tanácsa, Communitas Alapítvány,
Departamentul pentru Relații Interetnice, Karcfalvi „Larix” Közbirtokosság, Jenőfalvi „Tercs” Közbirtokosság
Médiapartnerek: **CsíkHírlap** szekelyh.n.ro hargitanep.e

századtól kezdve Szűz Máriát úgy említik, mint új Évát az új Ádám mellett. Bár alá van neki rendelve, de mégis a legszorosabb kapcsolatban van vele még abban a harcban is, amelyet az ősevangélium előrejelzése szerint az alvilági ellenséggel szemben a bűn és halál feletti teljes győzelem fejezett be. E kettő feletti győzelmet a nemzetek Apostola mindig összekapcsolja írásai-ban. Mivel pedig Krisztus dicsőséges feltámadása ennek az említett győzelemnek a lényeges része és egyben végső győzelmi jele, azért ebből arra is kell következtetni, hogy Mária szűzi teste is megdicsőült, hiszen Fiának ez a harca közös volt a Boldogságos Szűz harcával. Ugyanez az Apostol ugyanis ezt mondja: Amikor ez a halandó test halhatatlanságba öltözik, akkor teljesedik az írás szava: A győzelem elnyelte a halált (vö. I Kor 15, 53).

Ezért tehát Isten fölséges Anyja Istennek ugyanazon egyetlen, előre elhatározott akarata szerint titokzatos módon egybekapcsolódott Jézus Krisztussal: szeplőtelen fogantatásában, istenanyaságában és sértetlen szüzességében, és azzal, hogy oly nemes társa volt Megváltó Istenünknek, aki teljes diadalt aratott a bűn és annak minden követ-

A lapszám megjelenését támogatta a Communitas Alapítvány.

Nemrég elindult Karcfalva község hivatalos weboldala. A „www.karcfalva.ro” címen elérhető oldal folyamatos fejlesztés alatt áll. A kedves olvasóktól szívesen fogadunk észrevételeket, ötleteket az oldal bővítésére.

Kedves Tibor, plébános

MOZZANATOK A RAVATALOZÓ ÉPÍTÉSÉRŐL

Alig néhány évvel ezelőtt vetődött fel a gondolat, hogy néhány településhez hasonlóan, községünkben is jó lenne egy ravatalozót építeni. Ebben a megyei és központi képviselőink is támogattak, s így a gondolatot tett követte. Ez az időzítés jókor is

jött, hisz e közben az Európai Unió utasította tagállamait a temetkezésekkel kapcsolatos uniós szabályok bevezetésére.

Nos, ezek után kerestem fel személyesen ALBERT SÁNDOR csíkszeredai tervező mérnököt, akivel közöltem elképzelésemet a megtervezendő épület formájáról. A szakember nemsokára (2008 tava-

szán) elkészített egy látványtervet, amelyet alkalmanként a közbirtokossági gyűléseken mutatunk be, de a templom bejáratához is kifüggesztettük az elképzelt rajzot. Mindezt azért, hogy a hívek is tudomást szerezzenek a tervről és javaslatukat figyelembe véve végleges formát kapjon a ravatalozó.

Időközben a kormánytól és a megyei tanácstól kértünk anyagi támogatást e célra, amit részben meg is kaptunk. Így az építkezési engedély megszerzése után elindítottuk a közbeszerzési eljárást. Erre két építkezési cég jelentkezett, amelyek közül a gyergyószentmiklósi székhelyű SIRUS LAMELLA ROOF nevű cég került ki győztesen. Ezután fogtak hozzá az építkezéshez, amelynek helyét még 2008 nyarán az egyház képviselőjével együtt már előzőleg kijelöltünk. A talajgyengetést követően, az igazi munkálatok 2008 augusztus 15.-e után kezdődtek, és a tél beköszöntéséig az épület beton alapja is elkészült. A tél folyamán természetesen a szabadban nem lehetett dolgozni, de az építő cég ez alatt az idő alatt készítette

a faszkereteket és 2009 tavaszán-nyarán folytatta a kinti munkákat. Anyagi nehézségek azért közben voltak, nem ment zökkenőmentesen minden, de ez is rendeződött és folytatták az építkezést. Nem volt azonban könnyű feladat elérni, hogy az épület elnyerje jelenlegi formáját, de végül sikerült a most már KÁPOLNA-RAVATALOZÓ-nak nevezhető épületet befejezni.

Ezúttal szükségesnek tartom tájékoztatni a község lakóit, hogy eddig több, mint 7,5 milliárd régi lejt fizettünk ki a tervezéstől kezdve az építés befejezéséig, amelyből 4,5 milliárd lejt a kormány és a megyei tanács pénzügyi támogatásával a helyi tanács fizetett ki (tervezési költségek, a különféle engedélyek beszerzése, az épület kivitelezése stb). A közbirtokosságok egyenként közel 1,2-1,2 milliárddal járultak hozzá az építkezéshez. A lakosság anyagi hozzájárulásának gyűjtését a plébánia-hivatal intézte. Ez 750 millió lej körül van, ami mindössze 9-10 százaléka az eddigi összes kiadásoknak.

Amint látható, a ravatalozó körüli munkálatok teljesen nincsenek befejezve. Hátra van még az épület körüli terület rendezése (park létesítése, fák, cserjék, virágok ültetése, lépcsők elkészítése, a két temető felé vezető útszakaszok kiképzése stb). Ennek rendezési tervét a GARDEN-PROJECT nevű csíkmadarasi cég díjmentesen elkészítette. Hasonló módon járt el több cég és magánvállalkozó, akik jutányos áron dolgoztak az épület végső munkálatainál. Így például a padlózat betonzását

és csiszolását az IMPEX-AURORA KFT végezte, a MODEL PRODCOM KFT a belső asztalos munkákat, a karzatot és a padokat készítette, a MODELPLAST KFT a hátsó bejárati ajtókat, ablakokat (WC), a FENESTELA 68 KFT a belső ajtókat készítette el. Antal Károly a belső vízvezetékeket szerelte, a TIGRAVILL KFT a villanszerelést, Kristóf László a bádogos munkát, Ambrus Szilveszter pedig a belső és külső kőműves munkát, valamint az alap kőburkolását végezte. A ZIPAMIZI KFT az építkezési anyag egy részét biztosította. Megemlíjtük még MERNYE testvértelepülésről Horváth Ferencet, aki díjmentesen 8 darab kovácsoltvas gertyatartót ajándékozott, Szikora Miklós pedig a középén függő, nagyméretű kovácsoltvas csillárt adta ajándékba az egyházközségnek. Hasonlóan járt el a kivitelező gyergyói cég tulajdonosa, Szabó Tamás, aki az épület belsejében látható nagyméretű fakeresztet az építkezés alatt egy ideig itt dolgozó, de időközben korán elhunyt fia emlékére ugyancsak díjmentesen elkészítette. A ravatalozó egyéb berendezéseit (orgona, oltárasztal, szentségtartó stb.) a plébánia-hivatal a lakosság anyagi hozzájárulásából vásárolta meg. Azért, hogy a kápolna-ravatalozó elkészülhetett, mindenkinek a hozzájárulását, valamint a bedolgozó cégek és az építő cég munkáját a magam, a helyi tanács és a lakosság nevében hálásan köszönöm.

GÁBOR TIBOR
Polgármester

EGYHÁZTANÁCSI HÍRADÓ

Az egyháztanács feladatairól és terveiről az előző lapszámban írtunk. A feladatok közé tartozik a templom, az egyházi épületek és a temető gondozása, az ehhez kapcsolódó munkálatok megszervezése is.

Most rövid számadásban tekintünk át mi az, ami az év első felében megvalósult ezekből.

Egyik fontosabb munkálat a kántori lak újráfödése volt, amit májusban sikerült megvalósítani. A hívek a képviselő testülettel közösen lelkesen és segítőkészen vettek részt a közmunkában, aminek köszönhetően azt sikerült időben és jól elvégezni.

A temető gondozásával kapcsolatosan három közmunka volt hirdelve: az első a Kőtemető felső részén levő bozotos kiirtására, illetve a kiszáradt fák, faágak levágására, a második a temető takarításra, a harmadik pedig a temetőben levő fű lekaszására irányult. Sokan támogatták a munkálatok elvégzését, amelyeken mintegy 30-40 személy vett részt. A kaszálást az eső sajnos megzavarta, emiatt hosszabb idő alatt sikerült elvégezni.

Mivel sok gondot jelent a temetőben állandóan felhalmozódó szemét folyamatos összegyűjtése és elszállítása, valamint a fű lekasználása, az egyháztanács döntése alapján a nyári hónapokra, kísérleti jelleggel felfogadtak egy személyt, aki a temető

általános gondozását fizetés ellenében elvégzi. Ezzel kapcsolatosan az egyháztanács azt határozta, hogy a hívek síronként évi 10 lej kifizetésével járuljanak hozzá a temetőgondozási munka bérének fedezéséhez. Az indítvány támogatásra talált, mert folyamatosan érkeznek a kifizetések, amit a harangozó pontos nyilvántartással vezet. A szemetgyűjtés megkönnyítése érdekében Bartalis Ágoston megyebíró saját költségén készített ládákat, amelyeket a temetőben a megfelelő pontokon helyeztek el.

Az egyházközségben folyó munkálatokról a plébános úr folyamatosan beszámol, a templomba rendszeresen eljáró hívek értesülhettek már azokról. A temetővel kapcsolatos határozatokról röviden még az alábbiakat kell tudni:

- Az egyházközség minden tagja ingyen jogosul sírhelyre a helyi temetőben, ha itt lakik a község területén és egyházi adóját rendszeresen a helyi plébánián fizeti be.

- Idegenbe elszármazott, más egyházközséghez tartozó személy is igényelhet temetkezési helyet a helyi temetőben, ennek ára 100 lej.

- A templomkerítés körül (az úgynevezett "zónában") levő sírhelyek megbontásakor szintén 100 lejt kell fizetni. A képviselő testület döntése szerint ebben a részben már nem lehet új sort kezdeni sírhelyek számára.

A ravatalozóval kapcsolatosan a polgármester úr beszámolóját olvashatjuk e lapszámban, ezért csak néhány szóban térünk ki erre. A tavasszal a munkálatok befejezésének támogatására ismételt gyűjtést szerveztünk az egyházközségben, kiegészítve a tavalyi gyűjtés eredményét. Mindenki lehetősége és lekiismerete szerint adományozhatott. Akik anyagi nehézségeik miatt nem tudtak adakozni, lehetőségük van közmunkával részt vállalni a közös erőfeszítésből.

A rendkívüli időjárás által okozott árvízkárosultak megsegítésére az elmúlt időszakban az egyházközségben két alkalommal szerveztünk gyűjtést vasárnapi perselyezés formájában. Sajnálatos módon Jenőfalván is kárt szenvedett két család villámcsapás által okozott tűz miatt, így az első gyűjtésből származó összeget a főpásztor jóváhagyásával az ők megsegítésére fordítottuk. A másik gyűjtés eredményét a Gyulafehérvári Érsekség közvetítésével más vidékek károsultjaihoz juttattuk.

Ezúton is mindenkinek hálásan megköszönjük a nagylelkű adakozást valamint a közmunkákban való részvételt.

Kelemen Erzsébet

ÚRNAPJÁN..

Úrnapiján a hagyományokat követve a két falu hívei nagy számban vettek részt a kikerülésen és áhítattal imádkoztak a rózsafüzér társulatok által, a keresztfáknál felállított ideiglenes oltárok előtt. Ezzel a hagyománnyal kapcsolatban a Jenőfalváról írt falutörténetben olvashatjuk, hogy „az 1867-es kiegyezés utáni... évtizedekben meghonosították a húsvéti és úrnapi ünnepségek alkalmával a templom mozsárágyúinak díszlövésre való használatát. Először 1872-ben ünnepeltek ilyen módon, ettől kezdve pedig a század végéig minden évben nagyokat durrantottak a jelzett ünnepségek alkalmával.

Talán vissza lehetne vezetni ezt a régi szokást napjainkban is.

(N.Sz.)

KÖVETÉSRE MÉLTÓ PÉLDA

„Az erdélyi hitvallásos iskolát, álljon a falvak mélyén, vagy városok ormán, csak így tudjuk elképzelni: szélesre tárt ajtókkal, melyeken ki- és beáramlik az élet.”

(*Szemelvény Márton Áron kiadott írásaiból. 1935/36.*)

Nem kétséges, hogy a nagy püspökünk gondolatai jártak a fejükben azoknak az egyházi előjáróknak, akik a múlt század 30-as éveiben a művelődés hajlékát építették fel Karcfalván. Miközben országos szinten dúlt a nacionalizmus és a katoli-

Gross Irén

kus egyházakat vagyontuktól próbálták megfosztani, a helyi egyháztanács arról döntött, hogy az itthoni magyar kultúra és vallási nevelés megtartása érdekében Népházat épít. Erre azért is volt különösen szükség, mert az akkori hatalom meg akarta szerezni a katolikus iskola épületét, a szülőket pedig megbüntették, hogy miért nem küldik gyermekeiket állami iskolába. Saas Antal plébános és az egyháztanács tagjai megértették a hívekkel, hogy az egyházat és az iskolát, valamint más művelődési intézményeket csak összefogva lehet megvédeni a fellendülőben lévő nacionalizmussal szemben.

Mindezeket figyelembe véve, a plébános és a tanács elhatározását tett követte, és 1935 tavaszán megkezdték az építkezés előkészületeit. Nagy gondot jelentett azonban az anyagiak előteremtése, amit a korabeli dokumentumok igazolnak. Ezzel kapcsolatban dr. Szabó Miklós történész tanulmányozta az akkori egyháztanácsi jegyzőkönyveket és a 2001-ben kiadott jenőfalvi monográfiában az alábbiakban írja le az építkezés körülményeit:

„Az építkezéshez szükséges **téglavevéshez*** már 1935 tavaszán hozzáfogtak.

A következő év elejére végül körvonala- zódott, hogy a templomra hagyott ügyne- vezetett Lukács Juliska hagyatékát -egy sze- redai házat- eladják, és abból felépítenék Karcfalván a Katolikus Népházat, mely otthont adna a katolikus egyházi iskolának is.(...) Ennek érdekében új egyházi adót vertnek ki a hívekre. És azok ezt vállal- ták is. Ugyanakkor a Tanítók Önszegélyző Egyletéből vesznek fel kölcsönt a kiadások fedezésére. Az iskolának is a Katolikus Népházban kellett helyet kapnia.(...) A munkálatok elvégzésében részt vett az egész egyházmegye, ugyanis kalákával oldották meg mind a kőhordást, mind a téglahordást.(...) 1937 őszére tető alá került a Népház. Kissé megkésve, de megkezdő- dött abban a tanítás is. (...) Az új Népházat és iskolát... 1938 április 24-én vette át az építési bizottság. (...) Amikor 1939 nyarán felvetődött, hogy a Népházban színpadot kellene kialakítani, ugyanazzal a lelkesed- déssel vettek részt a munkálatokban mind a jenőfalviak, mind a karcfalviak: pénz

Az egyháztanács tagjai Saas Antal plébánossal

adtak, deszkát ajándékoztak, vászont sző- tek a díszletekhez. Az Orbán-cég éppen- séggel villanyvilágítást biztosított. (...) Felújították a takarékpénztár tevékeny- ségét is a Szentimre alapból, a Templom alapból és Gábor János-né hagyatékából.” – olvasható az említett szerző könyvéből.

A fentiekből kitűnik, hogy az anyagiak előteremtéséhez két jelentős személyiség, Lukács Julianna és Gross Irén hagyatéká- ból származó jövedelmet is felhasználták úgy az építkezésekhez, mint más egyházi javak gyarapításához. A tisztelet jeleként az ők portréja látható a karcfalvi nagyis- kola folyosóján.

Lukács Julianna család nélküli gazdag asszony volt, községünkben élt, majd Csíkszeredába költözött, de vagyona egy részét (egy szeredai lakást) Nagyboldogasszony egyházának hagyta.

Gross Irén a Jenőfalván született Gábor János vármegyei jegyző felesége volt,

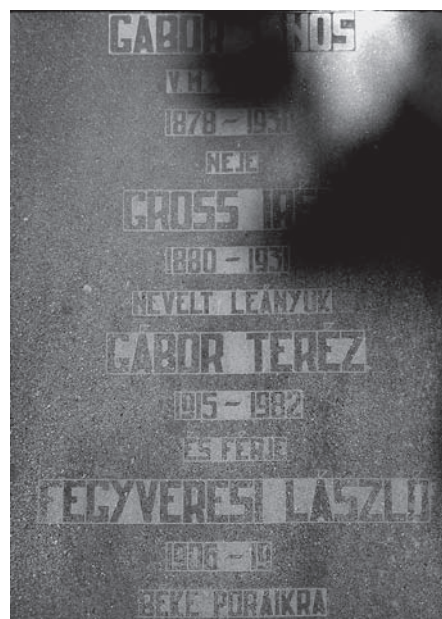
akik ugyancsak Csíkszeredában laktak. A jegyző betegnyugdíjasként, életének 52. házasságának 10. évében hosszas beteg- ség után hunyt el 1930 május 29-én. Gross Irén, a feleség férje után, 1931 április 26-án halt meg. Mindkettőjüket Csíkszeredában temették el. Gyermekeik nem voltak, de id. Gábor István, a férj testvére és annak utódai hamvaikat később haza hozatták. Családi nyugóhelyük a templom kerítésén belül, a sekrestye bejáratától balra a fal mellett ma is látható. Gross Irén végrendeletében vagyont és pénz- t elhunyt férje és saját rokonságaira hagyta, egy jelen- tős részt pedig az egyházközség plébániájára tes- tálta. Volt is ezért több éven keresz- tül pereskedés saját rokonsága és az egyházat képviselő Saas plébános között, de végül kiegyeztek a perlekedők, és az egyháznak is megmaradt a neki járó rész, amit később a közösség javára fordítottak.

Íme, néhány mozzanat azokból az idők- ből, amikor anyagi nehézségekkel küz- döttek – akárcsak most- az egyházközség hívei. A tenni akarás és önzetlen segítség azonban meghozta gyümölcsét, amelyet mi, utódok csak elismeréssel nyugtázha- tunk, példaként követve elődeink hozzá- állását a közjavak gyarapításához.

Németh Szilveszter

Lukács Julianna

KORTÁRSTALÁLKOZÓK

Farkas Jenő, Farkas Piroska, Fülöp Beáta, Gábor Emilia, Gábor Jenő, Gegő Edit †, Gegő Ibolya, Gyenge Csaba, Gyenge Tibor †, György Zsuzsanna, Jéré Ernő, Kába István, Karda Béla László, Karda Zsuzsanna, Katona Jenő, Kedves Anna Mária, Kedves Emil, Kedves Katalin, Kedves Piroska, Kelemen Erzsébet, Kiss Levente, Kopacz Ágoston, Kosza Ibolya, Koszti Enikő, Kovács Tibor, Kozma Ernő, Kozma László, Kozma Sándor, László Mária Gyöngyvér, Lukács Csaba, Lukács Tibor †, Mákszem Géza, Márton Jenő, Márton Melinda, Mihály Erzsébet, Molnár József Sándor, Nagy László, Páll Márta, Péter Aranka, Popovics György †, Sándor Tamás, Sántha Gyöngyvér, Simon Aranka, Szabó Attila, Szabó Margit, Szabó Margit Irén, Szabó Mónika, Szekeres Ildikó, Szekeres Ildikó, Szekeres Rezső, Szentes Attila, Szentes Gábor, Szentes László, Szopos József, Szopos László †, Szopos Zakariás, Vencser Ibolya, Vizi Anna Mária, Vizi Irénke, Vizi Tünde, Vizi Zakariás, Zágoni Ágnes.

Az 1970-ben születettek: Albert Ildikó, Ambrus Magdolna, Ambrus Piroska, Antal Attila, Antal Judit, Ábrahám Jenő, Babos Katalin, Balázs Aranka, Balázs Piroska, Bálint Elvira, Balogh Enikő, Bara Levente, Bartalis Enikő, Biró Jenő, Biró Jolán, Biró Levente, Biró Mária, Biró Piroska, Biró Tibor †, Biró Zoltán, Bogdan Gheorghijă, Both I Ernő, Both Irma, Both J Ernő, Both Irma, Csiszér Izabella, Eröss Anna, Eröss Márta, Eröss Sándor, Farkas Enikő,

Az 1960-ban születettek: Ambrus Endre, Antal Veronika, Ábrahám Emma, Ádám Zoltán, Bara Vilmos, Barabás Matild, Barabás Zsolt, Bálint Mária, Bíró Attila, Bíró Irén, Bíró Károly, Bíró Teréz, Birta Károly, Both Imre, Both Margit, Böre András, Eröss Géza, Farkas Ida, Farkas István, Ferencz Piroska, Gidró Géza, Gyenge Erzsébet, Hajdu Csaba, Kajtár István, Karda Csaba, Karda Ibolya, Kató Anna, Kató Mária, Kedves Irén, Kosza Amália, Kosza Aranka, Kovács István, Kozma Erzsébet, Mákszem István, Márk A. Judit, Márton Barabás, Mózes Ibolya, Nagy Erzsébet, Pál Veronika, Péter Veronika, Sólyom Tünde, Szabó Ibolya, Szentes Csaba, Szentes Magdolna, Szopos József, Szopos Mária, Tamás Irén, Vizi Anna, Vizi Gizella, Vizi Matild, Jancsó László.

ÉRDEKESSEGEK A VATIKÁNBÓL

*
Négyezerötvenöt év után 1978-ban az első nem olasz származású pápát választották meg II. János Pál (Karol Wojtyła) személyében. A jelenlegi pápa (Joseph Ratzinger) akkor müncheni (Németország) bíboros-érsek volt, aki nyilvánosan kifejtette annak szükségességét, hogy erőskező főpapot kell választani az egyház élére, ami meg is történt. Később ő maga is a Vatikánba került és a Hittani Kongregáció prefektusa lett.

*
A Vatikánban a bíboros államtitkár rangban rögtön a pápa után következik, mint az egyház második embere. Az államtitkárság helyettes titkára pedig harmadikként következik a rangsorban.

*
A pápa védelmét szolgáló különleges alakulat a Svájci Gárda, amelyet 1506-ban II. Gyula pápa hívott életre és tagjai kizárólag német, francia és olasz anyanyelvű

svájciak lehetnek. A gárdistáknak az eskü-tételkor meg kell fogadniuk, hogy a pápát utolsó csepp vérükig oltalmazni fogják.

*
A Vigilenza a Vatikánban működő hivatalos olasz rendőri alakulat, melynek feladata többek között a pápa személyes biztonsága a bel- és külföldi útjain, valamint a Vatikán területén több ellenőrző ponton felügyeli a ki- és bejárást.

ANYÁK NAPJÁNAK ÜNNEPLÉSE A TEMPLOMBAN

Az érzések és hangulatok fontosak, melyek lelkünket színezik, s ezáltal a világot, amelyben élünk. Az óvodás gyermek érzelmi őszinte tetteiben és viselkedési formákban jutnak kifejezésre.

Az óvodában nagy a lelkesedés a május első vasárnapját megelőző időszakban, amikor a kisgyerekek verseket, bábjátékot tanulnak, ajándékokat készítenek, figyelmük központjában az édesanyák állnak, akiknek mélyszéges szeretetében élnek, nevelkednek és teljesül ki a személyiségük.

„Van egy szó, van egy szív ezen a világon / Melegebb, színesebb, mint száz édes álom” – fogalmaz a költő. Igen az „anya” szó a tíz legszebb magyar szó közé tartozik az anyaföld, anyatej stb. mellett.

A technika vívmányaival egyre tökéletesebbet alkotnak, de egyet nem sikerült fölülmúlni, az anyai szív melegét, szeretetét, az odafigyelést, a meghallgatást, befogadást, odaadást, alázatot, engedelmességet, anyai jóságot.

Anyák napján az édesanyákat, a bennük

élő értékeket ünnepljük és köszöntjük, amelyeket oly nagy szeretettel és igazságosan osztogatnak szét gyermekeik között. Ilyenkor a gyermeki szív is tele van sok jókívánsággal, csak szeretetben versenyeznek egymással, igyekeznek jók lenni, hogy

az édesanyák érezzék mennyire szeretik. Csak a szeretet képes megváltoztatni a dolgok lényegét. „Ha valaki szeret engem, könnyebb nekem jónak lennem”- hangzott el Csaba testvértől.

A „Miért szereted édesanyádat?” - kérdésre az óvodások ezeket válaszolták: mert szeret; jókat főz; velem játszik; mesét

olvas; szép ruhát, fagyit, játékot vásárol; megengedi, hogy TV-t nézzek stb.

A „Milyen a te édesanyád?” - kérdésre a következőket válaszolták: jóságos, dolgos, szerető, játékos, segítő, gyermekszerető, természetkedvelő, vidám, divatos, csinos stb.

Fontos, hogy az édesanyák olyan szépen, vonzóan éljenek, amelyben a gyerekek értelmes ideált lásson. Nincsen anyai köszönet, áldás, amennyit a jó anya megne érdemelne.

Csíknagyboldogasszony egyházközség édesanyáit a karcfalvi óvodások a templomban köszöntötték. A költői gondolatokat Bálint Viola, Gidró Balázs, Bálint Kinga, Kedves Attila, Páll András, Bács Tihamér, Gidró Beáta tolmácsolták:

„Jézus édesanyja, áldj meg minden anyát, Hősként viseljék el, az élet sok baját!” (L.L.)

Az iskola előkészítő csoport többi tagja a 40 és 50 éves kortársalálkózón köszöntötték szeretteiket.

Jaszenovics Terézia

RÉGI KALENDÁRIUMOKBÓL TALLÓZVA

(Szólások, mondások)

Olyan szűk, hogy visít alatta a bolha = valamely ruhadarab nagyon szűk, nagyon feszesen simul a testhez.

*

A bolondot nem vetik, mégis terem = sok bolond ember van a világon.

*

Akkor vette, amikor senki se volt a boltban = lopta.

*

Borotvája sincs, mégis borbély = hozzáértés vagy hozzávaló nélkül próbál végezni valamit.

*

Nagy búzaféreg a henye ember = sok kárt okoz a lustaság.

*

Ki miben bűnös, abban gyanús = azt a hibát látja meg az ember másokban, amely benne magában is megvan.

*

Cérna húzza a harangot = jelentéktelen eszközökkel akar jelentős eredményt elérni.

*

ELSŐÁLDÓZÁS 2010.

Míntha birsalmából harapták volna ki = roszkedvű, fanyar, kesernyés ember.

*

Hálóval takarózik = átlátszó kifogásokkal, ürügyekkel mentegetőzik, hiábavalóságot művel.

*

Haja nőne, ha kopasz volna is = mindenben

csodálatos szerencséje van.

*

A hóhér is kifáradna rajta = végtelenül türelmes ember.

*

Behúzza a lobogót = szerényebben kezd viselkedni, meghunyászkodik.

VIDÁM GYERMEKNAP KARCFALVÁN

Gyermekzsivajtól volt hangos június 7-én a csíkkarcfalvi futballpálya, több mint 200 gyerek örült a gyermeknapnak, amit eredetileg 1-jére terveztünk, de az esős idő miatt egy héttel későbbre halasztottunk. Mint kiderült, jó döntés volt, hiszen a napsütés fokozta a jókedvet és az ünnepi hangulatot.

A szervezők úgy állították össze a programot, hogy kicsik és nagyok egyaránt találjanak kedvükre való elfoglaltságot.

A köszöntő beszédek után színpadra lépett a karcfalvi lányokból álló Pharaó táncscsoport, akik pom pon és flash stílusú táncokat mutattak be.

Az óvodások és kisiskolások számára a Caritas Családsegítő Szolgálat vezetésével különböző tevékenységekre került sor, melybe helyi pedagógusok és szülők is bekapcsolódtak.

A pálya egyik sarkában hódított az arcfestés, hosszú sorban várakoztak lányok és fiúk is a különböző színes rajzocskákért.

Ezekkel egy időben kezdetét vette az V-VIII. osztályosoknak szervezett színes vetélkedő. Nyolc-, tíztagú csoportok neveztek be, akik ötletes bemutatkozásuk után

pufulecvár-építésben, pufulecdíszlet-készítésben, activityben, környezetvédelmi kérdésekben, kincsvadászatban és más ügyességi próbákban bizonyítottak. A dobogós helyezéseket elért csoportok érmekkel a nyakukban és oklevelekkel a kezükben

büszkélkedhettek teljesítményükkel, de a versenyzők közül senki nem maradt üres kézzel, mindenkit megajándékoztak a szervezők. A zsűri tagjai helyi pedagógusok voltak, ismételten köszönjük munkájukat.

A vetélkedő után újabb meglepetések sora következett a színpadon: Kangoo aerobic dans, kick box és judo bemutatók. Gyerekek és felnőttek is nagy érdeklődéssel figyelték ezeket, a kisebbek közül akadtak olyanok is, akik szívesen kipróbálták volna.

A program karaokéval és akadályversennyel zárult, ahol újabb sikerélményekben és ajándékokban volt részük a gyerekeknek.

Ezúton is köszönjük a támogatóknak az anyagi és más támogatásokat. A rendezvény nagy sikernek örvendett a gyerekek körében, de ez annak köszönhető, hogy a főszervező (Fazakas Hajni) kezdeményezésére a Csíkkarcfalvi Polgármesteri Hivatal vezetősége, a helyi RMDSZ szervezete, a CSTIT, a Mártonffy György Általános Iskola munkaközössége, a Csíkkarcfalvi és Csíkjenőfalvi Közbirtokosság valamint a helyi vállalkozók összefogtak a gyerekek ünneplése érdekében. Ugyanakkor nekünk felnőtteknek a gyermeknap kiváló alkalom volt arra, hogy ne csak ünnepeljük gyermekeinket, hanem magunkba nézzünk, vajon valóban megteszünk-e mindent, hogy nekik a legjobb legyen. Nincs az a pénz, az a drága ajándék, ami pótolhatná a velük eltöltött időt. Drága időnként bátran szenteljük gyermekeinkre. És ne csak az év egy napján.

*A szervezők nevében:
Gidró Melinda tanárnő*

BÖNGÉSZDÉ

Az Új Magyar Szó 2010 május 1-2., szombat-vasárnapi számának színekép-életmód mellékletében Sármási-Bocskai János kertészmérnök a kórokozók és kártevők elleni biológiai védekezéssel kapcsolatban hasznos tanácsot ad az olvasóknak, amelyből mi is idézünk, hisz mindenképpen tanulni lehet belőle.

„Ha a kórokozók és kártevők ellen biológiai védekezési módot választunk, biólét, bióéat, biófőzetet vagy hideg vizes kivonatot használjunk. A biólé esővízzel készül. 10-12 napig áztatjuk a növényt. A bióéához a növényt leforrázzuk, majd 24 óra után leszűrjük. A biófőzet készítésekor a növényt 24 órát ázik, majd 20 percnyi főzés után lehűtjük, ezt követően leszűrjük. A hidegvizes kivonathoz 24 óra áztatás után leszűrjük a gyógynövényről a levét és használjuk. A csalán kivonat elsősorban a levéltetvek ellen hatásos. Virágzás előtti csalánt használjunk, 500 grammot. Ezt 5 liter vízben 24 órát áztatjuk. Ha frissen és hígítatlanul a növényekre permetezzük, a levéltetvek elpusztulnak... Zsurló főzetet is készíthetünk. Ezt gombás fertőzésekre ajánljuk. Elsősorban a lisztharmatra. 500 gramm friss, vagy 150 gramm szárított mezei zsurlót 5 liter vízben 24 órát áztatjuk, majd fél órát forraljuk. Hagyjuk kihűlni, szűrjük le, majd 1/5 arányban hígítjuk... Ha permetezzük, a levél fonákjáról se feledkezzünk meg

IV. KÁRPÁT-MEDENCEI DIÁKTÁBOR KARCFALVÁN

Idén negyedik alkalommal Karcfalván lett megrendezve az a Kárpát-medencei diáktábor, amely négy évvel ezelőtt jött létre a testvértelepülések, Helvécia, Versec, Zétény és Karcfalva között. A 2006-ban induló táborozást Helvécián szervezték meg először, majd Versecen, Zétényben és idén Karcfalván. A tábor szervezését a Csörgő Fiatalok Szervezete, a Mártonffy György Általános Iskola és Karcfalva község Önkormányzata vállalta magára. Negyven gyerekek és felnőttek igyekeztek a szervezők olyan programokat biztosítani, amelyek reprezentálják vidékünket, kultúránkat, életmódunkat.

A táborozók június 29-én érkeztek meg településünkre. A megnyitón a zétényiek átadták a tábor hivatalos zászlaját és a tábori naplót, amelyek évről évre vándorolnak a tábor helyszínére. A táborozókat Gábor Tibor polgármester, valamint az iskola részéről B. Darvas Annamária tanárnő köszöntötte.

A tábor első két napján székelyföldi kiránduláson vettek részt a diákok és kísérőik. Első nap megnézték a Mohos-tózeplapot, a Szent Anna-tavat és környékét, meglátogatták a csíksomlyói kegytemplomot. A következő nap a Gyergyói-medencébe volt kirándulás, mégpedig a Gyilkos-tóhoz és a Békási-szoroshoz, valamint a szárhegyi Lázár-kastélyba. A tábor további programjai között szerepelt népdaltanulás, tánccház, falulátogatás, a Lokban fűzőverseny, ahol a Kárpát-medence különböző részeiről érkezett gyerekek összemérhették fűző tudományukat. A tábor utolsó napján részt vettek az Ezer Székely Leány Napi találkozón, ahol megismerkedhettek a helyi népviselettel, népzenevel, izelítőt kaphattak néptáncainkból is. A IV. Kárpát-medencei Diáktábor egy búcsúvacsorával zárult, ahol mindenki megkapta az emléklapot és a kis emléksomagot. Mind a helyiek, mind pedig a testvértelepülések résztvevői egyetértettek abban, hogy az immár hagyományossá vált táborozást mindenképpen folytatni kell, mivel szükség van arra, hogy évről évre újabb és újabb csoportok ismerjék meg testvértelepülésük kultúráját.

A tábor megszervezését támogatta a Szülőföld Alap Iroda 500.000 forint értékben. Ezúton is köszönetet mondunk nekik!

Farkas Beáta

VIDÉKÜNK GYÓGYNÖVÉNYEIRŐL TANÁCSKOZTAK

Június 17-20. között rangos esemény színhelye volt Karcfalva, ahol a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Pest megyei Szervezetének és a Magyar Gyógyszerész Kamara Pest megyei Szervezetének továbbképző tanácskozá- sát tartották.

A rendezvény megnyitóján Gábor Tibor polgármester köszöntötte a résztvevőket, és mint házigazda meglepéssel nyugtázta, hogy a magyarországi gyógyszerészet történetében az anyaország határain kívül eső

területen tartottak továbbképzést falusi környezetben, és erre községünket választották. Persze, ebben nagy szerepe volt Farkasné dr. Tompa Ildikónak, a MGYT Pest megyei

Szervezete elnökének, valamint dr. Zágoni Elemér főgyógyszerésznek, akiknek a szervezésben messzemenő és értékes segítséget adott Macalik Ernő biológus tanár.

„A népi orvoslástól a gyógynövény készítményekig. Ismerkedés hargitai tájak növényvilágával” című továbbképzőn Pest megyei gyógyszerészek, biológusok és más szakemberek vettek részt, akik 20 továbbképzési pontot kaptak szakmájuk gyakorlásához, de jelen voltak csiki és székelyudvarhelyi gyógyszerészek is.

A kimondottan tudományos jellegű szakmai képzés fő előadója dr. Szabó László Gyula pécsi egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia tagja volt, aki többek között értekezésében ismertette a népi orvoslással és gyógynövény készítményekkel foglalkozó magyar tudósok felfedezéseit és eredményeit, az általuk alkalmazott gyógyító módszereket, a gyógynövények bonyolult kémiai összetételét.

Értekes előadást tartott még dr. sc. Péter H. Mária egyetemi tanár, Macalik Ernő és

dr. Zágoni Elemér. A program második felét képezte a tanulmányi kirándulás, amelynek keretében a résztvevők ellátogattak Libánba, Sikaszóba, Zetelakára, a Gyimes-völgyébe, a Nyerges-tetőre, a

Kászonokba, majd Kézdivásárhely környékére, ahol a helyszínen ismerkedtek az illető tájegység sajátos növényvilágával.

A továbbképzőn részt vevő hallgatók és előadók értékelték a meglátogatott vidékek növényvilágának gazdagságát, és ezen belül a gyógynövények sokféle, változatos flóráját.

Németh Sz.

„LÁSSUK MEG A FÁTÓL AZ ERDŐT”

Ezzel a jelszóval szervezett Karcfalván június 30-án egy szakmai jellegű szemináriumot Hargita Megye Tanácsa, a Hargita Megyei Mezőgazdasági Kamara és a Hargita Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság, amelyen a meghívott szakemberek és közbir-

tokossági elnökök érdeklődve hallgatták meg a megye erdeiben termő gomba és gyógynövények begyűjtési, feldolgozási és értékesítési lehetőségeit.

Márton István moderátor bevezető szavai után Macalik Ernő biológus tanár diafilmvetítéssel egybekötött előadása rendkívül felkeltette a résztvevők figyelmét, amelyben többek között hangsúlyozta az erdő önszabályozó rendszerét, rámutatva az ésszerűtlen erdővágás következményeire, az egész ökológiai egyensúly megváltozására. Ezzel összefüggésben hivatkozott az erdei melléktermékek

hasznosítására, mint például a gomba, amelynek szedését és gyűjtését a jelenlegi módszer szerint nem megfelelőnek tartja. Főleg a VARGÁNYA (hiripogó) gyökerestől történő szedését sérelmezte, mert ezt a gombafajtát fiatalon, még a gomba spórák kihullása előtt szedik le. Ezért nem fejlődhetnek ki az új micéliumok a föld alatt, ami idővel a gombapopuláció kipusztulásához vezethet. Szükségesnek tartja tehát ésszerűsíteni, vagy megfelelő módszerekkel korlátozni ennek a gombafajtának a szedését. Előadásában végül kitért az erdőben található egyes gyógynövények ismeretására és azok gyűjtésére.

A címben szereplő témával kapcsolatban a szemináriumon szó esett a közbirtokosságok szerepéről is. Becze István megyei tanácsos előadásában rámutatott a gombagyűjtés nehézségeire, akadályaira, javaslatot

téve a közbirtokosságoknak ezek hatékonyabb ellenőrzésére, valamint saját begyűjtő központok létesítésére. Példának említette a kászoni közbirtokosságot, ahol megfelelő befektetéssel nagyrészt megoldották a gomba szakszerű feldolgozását, tárolását és értékesítését, amelyről a jelenlevők a helyszínen személyesen is meggyőződhetnek.

Július 1-én a szeminárium résztvevői Gyergyószentmiklóson az erdei gyümölcs hasznosítás lehetőségeivel és módjaital ismertkedtek.

Németh Sz.

EMBER EMLÉKEZET ÓTA NEM VOLT EKKORA ÁRVÍZ A KÖZSÉGEBEN

Az összefogás, és a kölcsönös segítség példájával lehetne jellemezni azt az igyekezetet, ahogy az ez év június 30.-i, július 1-i árvíz alkalmával a bajba jutottak segítségére sietett a hatóság és tűzoltók mellett a lakosság nagy része.

Mindenki ahogyan és amivel tudott, úgy segített megelőzni és elhárítani a veszélyt mindkét faluban. 19-én éjszaka a gyors mozgósításnak köszönhetően rövid idő alatt kerültek elő az emberek, a marcoló gépek és traktorok percek alatt torlaszolták el a folyók partján azokat a részeket, ahol kiléphetett volna medréből az ár. Ezen a napon sikerült nagyrészt elhárítani a katasztrófát, azonban július 1-én, vagyis a csütörtöki napon már nem lehetett megállítani a kiömlő víztömeget.

Jenőfalván a Csergő vize lepte el az országutat, az Olt menti házak nagyrészt megúszták a veszélyt, de így is néhány gazda

pincéje vízzel telt meg. A Nyírfá utcánál is kiöntött a víz, még a közel 1 méter magasra rakott homokzsák sem volt elegendő az ár megállítására. Mihály Áron gazdasági épületét is elöntötte az ár, Vízi János udvarát és a ház mögötti területet az Olt vize árasztotta el. Köves utca felől az Olt vizén keresztül

Köszönet a segítségért

A polgármesteri hivatal vezetői köszönetüket és őszinte elismerésüket fejezik ki a tűzoltó alakulatoknak, a közintézmények vezetőinek, a tanácsosoknak és mindazoknak, akik az árvizek idején erőt, fáradságot nem kímélve a veszélyek elhárításában részt vettek és a bajba jutott családokon segítettek. Ezúttal is kéri a lakosságot, hogy a folyók mentén és a köztereken ne tároljanak faanyagot, vagy egyéb tárgyakat, amelyeket könnyen elvihet a kiáramló víz.

ívelő pallót egy 25 tonnás daruval kellett kiemelni, hogy ne sodorja el a víz.

Karcfalván is jelentős károk keletkeztek a fent említett csütörtökön. Minden igyekezet és rohamos munka ellenére gyorsan öntött ki a víz a főútra, elárasztva a fogászati rendelőt, a doktornő rendelőjét és a körorvos garázsát. A főút menti házak elé

is homokzsákok kerültek, de így is több pince és kút telt meg vízzel. Az úton egy adott időben fél méternél is magasabb volt a víz szintje. Özv. Karda István-né fásszínjét és udvarát, Gidró Tibinél pedig az udvaron folyt keresztül a víz. A Tankók-szerin nem volt különösebb gond, de a Gidrók-szerin az Oltra vezető felső kicsi utca végén levő homokzsákot törte át a víztömeg. Ezért rövid időn belül a Vasút utca keresztződéséig épülettől-épületig terjedt a víz. Szerencsére nagy nehezen sikerült újra eltorlaszolni az utcát, de a kiáramlott vizet később csak szívó pompával lehetett eltávolítani.

Izgalmas, nehéz éjszakák és nappalok voltak ezek, sokan mondták, hogy még nem láttak ekkora árvizet a községben. Az idősök visszaemlékezése szerint még 1932-ben volt a községben ennél nagyobb árvíz.

N. Szilveszter

ALFALVIAK ELSZÁLLÁSOLÁSA

Idén pünkösdkor, pénteken a hagyományokhoz híven ismét községünkben szállt meg a gyergyóalfalvi keresztalja. Érkezésükkor a helyi plébános, Farkas Árpád, valamint az egyháztanács tagjai fogadták őket. A karcfalviak forró teával, rozspálinkával, kürtöskaláccsal, valamint pityókás házi kenyérrel várták a zarándokokat. A 170 fős, zömében fiatalokból álló zarándokcsoport a helyi tornateremben, a paplaki vendégszobában, a kápolnában illetve néhány háznál volt elszállásolva.

A keresztalja a Csíksomlyói búcsúról hazafelé is megszállt Karcfalván, innen folytatatta vasárnap reggel útját.

A gyergyóalfalvi keresztalja különben évszázadokra visszamenően privilégiumokat élvez, hajdanán ők haladtak a körmenet élén, az 1989-es fordulat után pedig ugyancsak ők az elsők a Hármashalom oltárhoz vezető úton. Így a mise alatt az első sorokban foglalhatnak helyet.

KLÍMAVÁLTOZÁS?

Az utóbbi években mind többet hallunk a klímaváltozásról, és úgy érezzük, hogy a gyakran szeszélyes, sokszor kellemetlen meglepetést okozó időjárás igazolja, valóban változik az éghajlat. A szakértők egy része szerint ennek oka főleg az iparnak és az egyre több gépkocsinak köszönhető széndioxid-kibocsátás. A szakértők másik csoportja szerint a sok viharral, csapadékkal, földcsuszamlással járó, néha aszályos, máskor árvizeket okozó időjárás és a már jól mérhető felmelegedés átmeneti jellegű, régebb is előfordult.

Ebben az évben hosszú, kemény tél után a Csíki-medencében is esős nyár következett, és a megáradt Olt Karcfalván is károkat okozott. Lehet, hogy az öregek közül még emlékeznek az 1932-es tavaszi árvízre, amely az ideinél is nagyobb volt. Akkor az Olt medre sokkal nagyobb volt, és mégis kiáradt a víz, elöntve a piacot, a főutcát és a bal parti utcákat is. Például a Gidrók szerén is hatalmas hullámokkal hömpölygött a zavaros áradat. Teljesen

körülvette a mai községháza épületét is, amely akkor orvosi lakás és rendelő volt.

Az elmúlt 80 év alatt az Olt medre annyira feltelt hordalékkal, hogy már egy nagyobb esőzés után is kiléphet a folyó a medréből. Ezért szerintem sürgősen szükség lenne az Oltnak a község területére eső szakaszán a meder kikotrására, régi állapotának helyreállítására. Tudom, hogy ez rengeteg pénzbe kerülne, de nagy a veszély is, amit egy újabb, esetleg nagyobb árvíz jelenthet. Erre a munkálatra talán pályázat útján is lehetne pénzt szerezni. A kitermelt hordalék elhelyezésére nagy területre volna szükség, és ez minél távolabb esne a folyótól, annál többbe kerülne a szállítás. De van a falu végén az a nagy gödör, amely a tulajdonosnak nem hozhat nagy hasznot. Ezt fel lehetne tölteni az Olt medréből kiszedett anyaggal, s ha a tetejére termőföld kerülne, sokkal értékesebbé válna a terület. Lehet, van talán ennél jobb megoldás is...

Visszatérve a klímaváltozásra, az idejé árvizet, csapadékos nyarat követheti

egy aszályos időszak, ami szintén súlyos károkat okozhat. Az 1932. évi árvíz után 1946-ban és 1947-ben nagy szárazság volt, főleg az ország keleti részében, de a Csíki-medencében is súlyos következményei voltak. Az elmúlt évtizedekben egyre fokozódott az erdőirtás, és valószínű, hogy az újratelepítés, a csemeteültetés nem tartott lépést a nagyméretű fakitermeléssel. Így az esővíz leszalad a völgyekbe, tönkreteszi az erdő termőtalaját, és könnyen áradásokat okoz. Ezen a helyzeten lehetne segíteni, ha csak a vágásérett erdőkben folyó kitermelés, és hamar megtörténne az újratelepítés. A nagy globális folyamatok minket is érintenek, és sajnos nem áll módunkban jóvátenni egykönnyen, amit az emberiség az idők folyamán elrontott. Szűkebb környezetünkben azonban nekünk is meg kellene tennünk, amit lehet, hogy próbáljuk megállítani a káros folyamatokat.

Bara Béla

KÉT ÉVTIZED A BETEGEK SZOLGÁLATÁBAN

A CARITAS a katolikus egyház nemzetközi segélyszervezete. Ennek keretében működik a Caritas Otthoni Beteg gondozó szolgálata, amely lehetővé teszi a beteg emberek számára az otthonukban való ellátásukat, gondozásukat. Célja, segíteni olyan rászoruló embereken, akik mindennapi dolgaikat önállóan nem tudják elvégezni.

Tevékenységeink közé tartozik a szakápolás (kezelések, sebkötözés, cukor- és vérnyomásmérés stb.), alapápolás és a háztartási munkákban való segítség. Az otthoni beteg gondozás előnye, hogy betegeinket saját otthonukban látjuk el, ami hatékonyabban segít a gyógyulásukban, fájdalmuk enyhítésében.

Községünkben a Caritas Otthoni Beteg gondozás szolgálata 2001-ben indult el, székhelyünk Csíkjenőfalván

van. Jelenleg 90 beteget látunk el, és arra törekedünk, hogy a szaktudásunkkal segíthessünk a gondozásra szoruló embereken. Munkánk folyamán együttműködünk a helyi önkormányzattal és szakorvosokkal.

A gyulafehérvári CARITAS idén ünnepelte fennállásának 20. évfordulóját. Az alkalomból a CARITAS április 29.-én nyílt napot szervezett (a Jakab Antal tanulmányi központ dísztermében) azzal a céllal, hogy jobban megismerjék munkánkat, valamint azt, hogy visszajelzéseket kapjunk munkánkra vonatkozóan a gondozottak vagy hozzátartozóik részéről. Hasonló módon, a szervezet fennállásának 20. évfordulója alkalmából június 25-26-án jubileumi ünnepséget tartottak, amely érseki misével kezdődött, majd a programban a CARITAS célkitűzéseinek ismertetése, a régióban zajló és ide vonatkozó események bemutatása, a régebbi munkatársak visszaemlékezései és azok köszöntése valamint szórakoztató jellegű foglalkozások szerepeltek.

Gábor Mária Izabella

A POLGÁRMESTERI HIVATAL KÖZLEMÉNYEI

- Településünkön nagyon sokan még nem fizették ki az ez évi adót. Mindezeket emlékeztetjük, hogy szeptember 30-án lejár a fizetési határidő, amely után kamatot számolunk. Hasonló módon értesítjük mindazokat akik a szemétszállítás után járó pótdíj befizetésével is elmaradtak, szíveskedjenek ez irányú kötelezettségeiknek eleget tenni.
- Az európai uniós támogatásával és pénzbeli bírsággal is járhat, amennyiben az illetékesek tarló-, vagy szalmaégetésen, vagy területükön a csapadék miatt megfeketedett széna égetésén érnek valamit. Vagyis szigorúan tilos a tarlóégetés.
- Felhívjuk azon magánszemélyek figyelmét, akiknek a lakhelyükön kívül a tulajdonában két-, vagy ennél több épület van, 2010 július 1-étől többet adót kell fizessenek. Az új adótétel pontos megállapítása érdekében az érintettek egy új, speciális adóbevallási nyilatkozatot kell kitöltsenek, amelyet a polgármesteri hivatalnál lehet átvenni, kitölteni és ugyanott aláírva átadni.
- Hasonló módon mindazok, akik 2000-3000 mc³ luxus személygépkocsival rendelkeznek, adójuk július 1-től az új törvény értelmében duplájára emelkedett.

Tudja-e, hogy?

- hogy elloptak kb. 3 szekér homokot egy egyes fogattal, a jenőfalvi kultúrotthon udvaráról, ami játszótérnek volt előkészítve.
- Hogy a valaki megrongálta a jenőfalvi játszótér játékeit, oly módon, hogy a csavaranyákat leszedte a játékokról.
- Hogy valaki a karcfalvi kultúrotthon előtti parkolóban szándékosan letört egy akácfát.

BALLAGTAK A NYOLCADIKOSOK

VIII. A osztály

VIII. B osztály

LUDUS NATURAE

Vagyis, a természet játéka

Az 1-es számú képen egy gyökeres fülökét (*Xerula radicata*) látunk, amelynek kalapja megosztott. Első látásra nem túl különös. De nézzük csak, mi van a jelenség mögött.

Pásztorbükk Csíkszentdomokos határában van, Báthory András bíboros megyilkolásának színhelye. A csak néhány eldobált pillepalack, konzervesdoboz, műanyagtasak tanúsítja, hogy a hely nem túl látogatott.

A dobozos sör nyitógyűrűje rendszerint a dobozon marad. Egy ilyen nyitógyűrű valamikor a sört fogyasztó kezébe

szakadt, onnan a földre került, pontosan egy gyökeres fülöke föld alatti fonaletelepe fölé. A fonaletepből fejlődő termőtest megcélozta a gyűrű közepét, és kalapja belenőtt. Egy idő után a gyűrű szűknek bizonyult, így a kalap becsipődve ikerkalappá fejlődött.

Ez a gombafaj elég ritka és rövid életű. A szerzők pont akkor és pont ott jártak, örömmel vették lencsevégre a különös formát. Tud-e valaki ennél különb véletlensorozatot?

1-es számú kép

2-es számú kép

A 2-es számú kép Jenőfalván készült. Évekkel ezelőtt egy oltmenti öreg, odvas fűzfára valószínűleg a szél egy nyírfa magot sodort. Az ott kicsirázva a nedves, szerves törmelékbe gyökeret eresztett és most, mint néhány éves nyírfa díszeleg. Szó sincs a két fa szöveti összenövéséről. A nyírfa csupán élettérként használja a még élő odvas fűzfát.

Az élniakarás szép esetei ezek, amire még rengeteg példa kínálkozik. Gondoljunk csak a gyomnövényekre, melyeket folyton tépünk, vágunk, mérgezünk és mégis köszönik szépen jól vannak. Idén, különösen jól.

Dénes Emese, Macalik Ernő

FÉNY-, LEVEGŐ- ÉS HIDROTERÁPIA

A gyógyfürdők hatása azon az egyszerű jelenségen alapul, hogy szervezetünk a fürdőközzel – vízzel, gázzal, gőzzel, iszappal - érintkezve bizonyos ingerekre reagál. Azért választottam ezt a témát, mert vidékünk gazdag ezen természetes lelőhelyekben, és a kis, helyi érdekeltségű fürdők nincsenek érdemszerűen kihasználva, másrészt a betegek majdnem fele nyugdíjas, de nem mindenki jut kezelési jegyhez, hogy közelebbi vagy távolabbi fürdőhelyeken kezeltesse magát.

A vidékünkön található gyógyvizek hatásának tanulmányozásával foglalkozott a néhai dr. Jakab Kálmán kardiológus főorvos is, aki erről tanulmányt jelentetett meg könyv alakban a múlt század 70-es éveiben. A gyógyvizekből vagy a mofettákból kiáramló gőzök, gázok mechanikus, hő vagy vegyi ingerek formájában hatnak és váltanak ki reakciót. Ezen reakciók pedig órák, de akár hónapok múlva is jelentkezhetnek, ha kúraszerűen alkalmazzuk és

így érezhetjük jótékony hatását. A gyógyfürdők több félék lehetnek: vannak külön adalékanyag nélküli gyógyfürdők, ezek a termálfürdők. Léteznek termálfürdők mechanikus hatással kiegészítve, vagy gyógyfürdők adalékanyaggal, amikor gyógyszereket vagy más hatóanyagokat adnak a gyógyvízhez. Ez utóbbit főleg klinikákon, szanatóriumokban alkalmazzák.

Vannak sós fürdők, mint Parajd, Szováta, ahol különböző reumás megbetegedéseket, bőrbetegségeket, nőgyógyászati panaszokat, anyagcsere betegségeket lehet kezelni. A fürdő időtartama 15-20 perc a 30-37 fokos vízben. A fürdést lehet kúraszerűen alkalmazni minden nap vagy hetente háromszor, összesen tíz-tizenkét alkalommal. Fürdés után le kell feküdni, a sós köpenyt nem kell lemosni azonnal. Magas vérnyomás, szívelégtelenség, nyílt seb, a bőr nedvező elváltozásánál ez a fürdő nem tanácsos.

A szénsavas fürdőkben szénsav buborékok képződnek a beteg bőrén, ami nagyon

erős ingerrel hat és a bőr rövid időn belül kivörösödik. Ezeket a fürdőket nehezen gyógyuló sebek kezelésénél, artériás keringési zavarok, a vénás rendszer gyengülése esetén, vagy szív-érkeringési zavarok enyhítésére, javítására javasoljuk. Ebbe a kategóriába tartozik Kovászna, Tusnád, valamint a kéngődrök mofettái, mint amilyen a Szentimrei Büdösfürdő, a bálványosi Csiszárfürdő, Zsögödfürdő stb.

Az első gyógyfürdőket a gyógyforrások körül építették ki. Nagyon sokféle gyógyfürdő létezik, ahol nemcsak fürödni, hanem ivókúrát is lehet végezni. Sok helyen a sós, kénes, jódos vagy enyhén radioaktív fürdözéseket természetes iszappalóval egészítik ki.

Azonban bármilyen fürdőre szeretnénk menni, előtte tanácsos a családorvos, vagy kezelőorvos véleményét kikérni.

Dr. Waczel Attila, főorvos

ÚJ ÁLLATORVOSI RENDELŐ NYÍLT JENŐFALVÁN

Beszélgetés Dr. Antal Lilla jenőfalvi állatorvossal

Antal Lilla, újdonsült állatorvos 2004-2010 között végzett a Kolozsvári Állatorvosi és Agrármérnöki egyetem állatorvosi karán. Már egyetemi hallgatóként is rendszeresen írt cikkeket a Székaszóba, így állandó munkatársunknak tekintjük őt.

Pályakezdése alkalmából készítettünk egy rövid interjút vele:

– Milyen érzés frissen végzettként szülőfaludban elindulni az állatorvosi pályán?

– Elégge furcsa, hisz minden nap szembesülök azzal, hogy a saját falujában senki nem lesz próféta. Mondom ezt azért, mert egyrészt a községben elég kevesen tudják, „mi közöm az állatokhoz”, másrészt, mert a környező falvakban nagyobb bizalommal fordulnak hozzám, mint ebben a községben. Ez érthető is, hisz a karcfalviak és jenőfalviak szemében még gyerek vagyok.

– Nemrég megnyílt itt Jenőfalván a kisállat rendelő, amely az Európai Unió által előírt elvárásoknak is megfelel. Milyen kilátásaid vannak?

– Mivel a szomszéd falvakban nagyon kevesen foglalkoznak kisállatok kezelésével, és az emberek egyre többen tartanak fajtutyát- és macskát, ezért gondoltam, szükség lenne a kisállat rendelő megnyitására.

Nekem ez a kedvenc szakterületem, ezt fejlesztettem úgy a kolozsvári szabadidőmben, mint nyári gyakorlatok alkalmával Magyarországon Gyulán, illetve az Egyesült Államokban, az Ohio államban lévő Cleveland-ben. Azonban egyáltalán nem zárkozom el a nagyobb állatok kezelésétől sem. Annál is inkább, mert egy körzeti állatorvos nem válogathat, ha felvállalta az illető községet, annak apró és nagy állatait egyaránt kezelnie kell.

– Milyen munkaprogrammal dolgozol?

– A rendelőben hétköznap 8-16 óráig van szolgálat, ezen kívül, persze ha sürgősségi eset van, azt ellátjuk.

A Székaszó szerkesztősége nevében kívánunk jó egészséget és kitartást a szakmában! Továbbra is számítunk szakmai jellegű írásaidra.

Kérdezt: Szöcs László

ELKÉSZÜLT KÖZSÉGÜNK BEN HARGITA MEGYE ELSŐ VIDÉKI BICIKLIÚTJA

A fenti kijelentés bizonyára nem idegen senki számára, hiszen a nyár folyamán a község lakói láthatták, ahogy a bicikliúton dolgoznak. Azonban nem mindenki van tisztában a bicikliút építésének körülményeivel, ezért szeretnénk néhány dolgot pontosítani.

A bicikliút kialakítása Csík Terület Ifjúsági Tanácsának (CSTIT) kezdeményezésére egy összetett projekt részeként indult el. A projekt címe: „Az Ördög-tó láp bicikliút mint civil adaptatív közelítés az éghajlati változásokhoz, a biológiai sokféleség megőrzéséhez és az erodálódott területek kezeléséhez a Natura 2000 által védett területeken a felcsíki medencében”. A projekt részét képezi még a bicikliút mellett a nagyloki borvízforrás melletti filagória felépítése, amely 40 ember befogadására képes. Szintén a pályázat keretén belül valósult meg az Ördög-tó láp természetvédelmi rezervátumhoz vezető turistaút felújítása és új irányjelző táblák elhelyezése, valamint információs tábla felállítása, mely a turista útvonalat ábrázolja.

A bicikliút, mely a községen halad át, a karcfalvi Hegyalja utcától indul, majd Jenőfalvára érve megszakad a templom alatt. Fennebb az Iskola utcánál tovább folytatódik egészen az Alsóhegy utcáig. A bicikliút teljes hossza 1 km.

A munkálat során a bicikliút és az úttest között egy hézag keletkezett, amely ideig-

lenesen kavicssal van betöltve. Ez nem a legjobb megoldás a hézag eltüntetésére, de Hargita Megye Tanácsa ígéretet tett, hogy még az idei évben aszfalttal tölti be azt.

A bicikliút egy példátlan összefogás eredménye. A CSTIT mellett anyagi szerepet vállalt Karcfalva Község Helyi Tanácsa,

Hargita Megye Tanácsa és a csíkkarcfalvi „Larix” Közbirtokosság. Önkéntes munkával járult hozzá számos civil szervezet, mint például a Zöldszékely Egyesület és a Grafirka Egyesület Csíkszeredából, a Csorgó Fiatalok Szervezete Karcfalváról. Továbbá a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem – Műszaki és Természettudományi Tanszéke, illetve a csíkdánfalvi és gyergyóújfalvi közbirtokosság. A 63 ezer dollár értékű projekt támogatását a Globális Környezeti Alap (Global Environment Facility/Small Grants Programme) és az ENSZ Fejlesztési Programja – UNDP (United Nations Development Programme) biztosítja.

Tehát a bicikliút kezdeményezője és fő munkáltatója a CSTIT, a karcfalvi önkormányzat pedig partner a projektben.

A fentiek tükrében az összefogás tagjai nevében megkérem községünk lakóit, hogy vigyázzunk a bicikliútra, ne parkoljunk rá autóval, vagy egyéb járművel, hogy minél tovább megmaradhasson jó állapotában.

Szőcs László

ORSZÁGOS KETTES FOGATHAJTÓ VERSENY VOLT KARCFALVÁN

Immár hagyományossá vált településünkön a fogathajtó versenyek időnkénti megszervezése, amely látványosságával joggal vívja ki tetszését, elismerését a helyi lakosságnak. Így volt ez a közelmúltban (július 30., augusztus 1.) lezajlott versenyen is, amikor 13 fogat sorakozott fel a nagyszámú közönség előtt, hogy bemutassák ügyességüket, rátermettségüket e kedvelt sportág gyakorlásában, amely különben az ókori olimpiákon is

elmaradhatatlan versenyszámnak számított. A fogatok közt ott volt a helyi versenyző, BARTALIS ATTILA fogata is, akinek köszönhetően az idén is Karcfalván kerülhetett megszervezésre az országos bajnokság harmadik fordulója.

A fogathajtó verseny három próbából állt: DÍJHAJTÁS, amely a helyi labdarugó pályán zajlott le, MARATONHAJTÁS vagy terepverseny, amelyre Madicsafüdőn került sor. Ez a megmérettetés a lovak erőnlétét,

a hajtó igazi versenyzői adottságait lemérő versenyszám volt, ahol 5 nehéz szakaszon kellett ügyeskedjenek a versenyzők, AKADÁLYHAJTÁS, amely ugyancsak a labdarugó pályán zajlott le. Itt egy 70 x 120 m-es akadálypályát rendeztek be. Ezt a versenyt 20 akadály nehezítette, amelyeken egy megadott sorrendben kellett áthajtani.

Az egész versenyzés elég kiegyensúlyozottan zajlott le, hiszen minden versenyszámban más-más fogat végzett az élen. A díjhajtást Bajkó Tibor, a maratoni próbát Páll Attila, az akadályhajtást pedig Bodó Zoltán nyerte.

Az összetett versenyben három nap után az első díjat PÁLL ATTILA gyergyóalfalvi, a második díjat BAJKÓ TIBOR gyergyószentmiklósi és a harmadik díjat BODÓ ZOLTÁN csíkszentmártoni versenyzők nyerték.

A zsűri elnöke dr. KELEMEN ATILLA (szerinte) volt, aki a rendezvény végén értékelte az eredményeket.

Ezúton megköszönöm mindazoknak a segítségét, akik részt vállaltak a szervezésben, anyagilag támogattak, vagy bármilyen formában hozzájárultak a fogathajtó verseny III. fordulójának lebonyolításához.

Kozma Ervin, versenyigazgató

A KÖZBIRTOKOSSÁG ERDÉSZEKÉNT

Minap János bácsival, a csíkszentdomokosi lófő székellyel szaladtam össze, aki egész életében hűségesen viselte a piros zsinóros székely harisnyát, s most eljutott oda, hogy felcserélte zöld, terepszínű egyenruhára.

- Elvállaltam a közbirtokossági erdő őrzését – magyarázta régi ismerősünk-, ami megköveteli az uniformis viselését. Az egyenruha tekintélyt kölcsönöz az embernek, a fatolvajok, ha megpillantanak, szétszaladnak, felfutnak a fákra, mint a majmok...

- Akkor most már végre rend lesz az erdőben is, mint a mezőn, a faluban, vagy Balánbányán, amit szintén visszavett a közbirtokosság...

- Igen. Balán is a közbirtokosságé, s a közbirtokosság tervében szerepel a kitermelés bővítése, mert a réz ára erősen kezdett felmenni a világpiacon. Eddig a bánya ráfizetéses volt, de a jövőben nem lesz az. Különbömi vagyunk az egyetlen közbirtokosság, amely a rezet is kivágja, mint a karikacsapás! Egyébként azt akarjuk, hogy minden domokosi kapuból ingázzon a bányába valaki, hisz ennek szép hagyományai vannak. Hagyományai vannak a pénzkeresetnek, amely hagyományokat nekünk erősen kell ápolnunk...

- Igen, a pénzkereseti hagyomány, az nagyon szép hagyomány, akárcsak a fehér harisnya viselése! De sokszor az előbbi hagyomány ápolásáért az utóbbiról le kell mondani, nemde?

- A rézangyalát – vágta földhöz erdészsapkáját a lófő-, hát én miért vettem fel az egyenruhát, és tettem a sifonérba a

zsinóros harisnyát?!

- Esetleg, hogy most a magyarbarát Iliescu került ismét az elnöki székbe, várható-e valami támogatás, valami különleges státus Csíkszentdomokos számára,

mindenekelőtt a szeredai pártkantin és szálló püspöke...

- A fehér harisnyát- gondolom – azért úgy tette el, hogy bármikor elővehesse...

hisz tudvalevőleg az egyetlen olyan közbirtokosság, amelynek a területén többrészt román lakosú város virágzik?!

- Számítunk arra, hogy a kormány a közbirtokosságon keresztül tőkeátömlesztést eszközöl Balán felé. Az új évben egyébként bányászvárosunk vendégül szeretné látni az időközben megszabaduló Miron Cozmát, az ország első bányászát. Őt persze a coziai tárgyalófelek fogadják,

- Nincs kizárva, hogy az új kormány gondol egyet, és sürgősségi rendelettel leszedi rólam az egyenruhát, mondván: úgy szép a lófő, ha magára ölti a székely viseletet.

*Ferencz Imre: Történelmi lóárverés
Status Kiadó, Csíkszereda 2005*

VICCEK

Lezajlik az első veszekedés a fiatal házások között. Az asszonyka csomagolni kezd:

- Visszamegyek a mamához!
- Csak menj!
- De majd velem jövök vissza!

*

- Az én férjem otthon az ujját sem mozdítja – panaszkodik az egyik asszony a másikkal.

- Bezzeg az enyém. Az mozdítja. Amikor megmutatja, hogy mi az, amit meg kell csinálnom...

*

A feleség bejelenti a rendőrségen, hogy a férje már négy napja eltűnt.

-Van valamilyen különös ismertetőjele? – kérdezik tőle.

- Még nincs – válaszol az asszony -, de lesz, ha hazajön!

*

- Mielőtt megnősültem, sehogyan sem ízlett a vendéglői koszt.

- És most?

- Már nagyon ízlik.

*

Özvegy:

- Szegény John! Úgy szerettem őt, hogy most is kész lennék utána menni, akár a sírba!

A család egyik barátja: - Mary, légy irgalmas, legalább a sírban hagyj őt

békén nyugodni!

- Mit írt a vendég a panaszkönyvbe? – kérdi a konyhában a szakács a pincértől.

- Semmit. Csak beletette a hagymás rostélyost.

*

Kovács a fizetési napon részegen állít haza.

- Szégyelld magad! – szidja a felesége. – Mit szólnál hozzá, ha én most fognám magam, elmennék a kocsmába, és elinnám a maradék pénzt?!

- Mucikám, te azt nem tudnád megtenni... mert nincs maradék...

RECEPTEK

Meggyleves

Hozzávalók: 2 l víz, 30 dkg meggy, 4 ek. cukor, 1 cs. vaníliás cukor, pici só, 2 csapott ek liszt, 1 dl tejföl, 2-3 szegfűszeg.

Elkészítés: A hideg vízbe beleteszem a megmosott és kimagozott meggyet, a cukrot, a vaníliás cukrot, a sót, a szegfűszeget és ezt felforralom, megfőzöm. Ha megfőtt, a lisztet összekeverem egy pici vízzel, hogy csomómentes legyen és a leveshez öntöm. A tejfölt egy pici lével felhígítom, majd ezt is a leveshez öntöm. Ha kell még utánaízeselek, és összeforralom. Bármilyen gyümölcssel készíthetem.

Elkészítés ideje: 25-30perc

Gombás szelet

Hozzávalók: 6-8 szelet szelet hús, 10 dkg liszt, 1 mokkáskanál bors, 1 mokkáskanál só.

A sütéshez: 2-3 dl olaj

A gombamártáshoz: 2 evőkanál olaj, 1 fej vöröshagyma, 20 dkg gomba, 1 evőkanál liszt, 2 dl tejföl, 5 dkg sajt, só, bors

Elkészítés: A sütéshez az olajat felforrósítjuk. A húst megsózva enyhén kiklopfoljuk, majd beleforgatjuk a liszt, bors, só keverékébe. Ezután a forró olajon hirtelen kisütjük. Nem kell sokáig sütni, de azért átsüljön. (Ha sokáig sül, megkeményedik.) Az így elkészült natúr szeletet tálba rakjuk, lefedjük, hogy a párában még puhuljon.

A mártáshoz az apróra vágott vöröshagymát a 2 evőkanál olajon üvegesre pároljuk, beletesszük a vékony, apró szeletekre vágott gombát (ha üveges gombát használunk, akkor a levét lecsurgatjuk!), megsózzuk, borsozzuk, és pár perc alatt, sűrű kevergetés mellett zsírjára sütjük. 1 evőkanál liszttel tovább pírítjuk, majd az apránként hozzáadott tejfőllel folytonos kevergetés mellett felengedjük. Ha túl sűrű, tejjel még lehet hígítani. Amikor a tejfőllel felforrt, belereszeljük a sajtot, és levesszük a tűzről. Tálaláskor a hússzeletekre halmozzuk a sűrű gombaszószt. Tésztát kivéve bármilyen köret jól illik hozzá.

REJTVÉNY

NAGY ISTVÁN

Augusztus 6-án a Csíkszeredai Mikó-várban a városnapok alkalmával a Csíkmindszenten született NAGY ISTVÁN tárlatát nyitották meg. Ez alkalommal mi is a nagy festőről összeállított rejtvényvel tisztelgünk emlékének.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	12		32		13	14			26	
15		25		16						
17			18	19						20
21		22		23					24	
25			26		27			28		
29	37			30			31	32		
33			34	35	36	37		38		
39	29		40	36			41		42	
		43			28			44		45
	46				33			47	48	
49							50			34
51						52				31

1873-ban született. ... iskolát (vízszintes 1.) végzett, majd pedagógus oklevelet szerzett, s két évig puszta ... (vízszintes 52.) volt. Csak ezután tanult meg rajzolni, egy ideig a budapesti ... rajziskolán (vízszintes 7.) képezte magát. Tanulmányainak következő állomásai: München, ... (vízszintes 51.) és Róma. A magyar táj lelkét megragadó művészetét egyénien fejlesztette ki. Főleg a ... (függőleges 20.) és a ... (függőleges 15.) nagy mestere. Művei jelen vannak a budapesti Szépművészeti Múzeumban. Surányi Miklós monográfiát írt róla. 1937-ben hunyt el.

VÍZSZINTES: 12. A kukorica szemtermésében előforduló fehérje. 13. ... Merse Pál, kiváló magyar festő. 15. Ogo ..., a Loch Ness-i szörny amerikai változata. 16. Nagy erővel kivisz. 17. Antonov gépek jelzése. 18. A karbon legkisebb részecskéje. 21. Nemzetközi vészjel. 23. Barna bőrű népek tagjai. 24. Kettős betű. 25. ... utca, egyik végén lezárt utca. 27. 140 km hosszú normandiai bűvópatak. 28. Hézagpótló szó. 29. Ausztriai tartomány. 31. Parancs – románul. 33. Baszk terrorszervezet. 34. Becézett Elisabeth. 38. Az RNEP román megfelelője. 39. Patás állat. 40. Kifogást kereső. 42. S. É. A. 43. Akiben

sok lendület van. 45. Societas Jesu. 46. Itt. 47. Azonos betűk. 49. Irgalmas jóságos – angolul. 50. Amikorra.

FÜGGŐLEGES: 2. Hasonlóságot összevető. 3. ... zug, szöglet, sarok. 4. Ilyen sütemény is van. 5. Fejetlen kán! 6. Egyházi gyűlés. 7. ... méter, izomtónus mérésére való műszer. 8. Megokolás. 9. Súlyával ránehezedik. 10. Végtelen terc! 11. Indiai légi forgalmi társaság. 14. Ruha fodros díse. 16. Kifejezi óhaját. 19. Dél-afrikai Köztársaság járművein a jelzés. 22. Ábrahám felesége. 24. Az aktor hivatása. 26. Kiűtés az ökolívásban. 28. Valamely hónap közepe. 30. Növényt leveleitől megfoszt. 32. R.P. 35. Lappangó. 36. Üzent, népiesen. 37. Könnyezett. 40. Alapvető. 41. Leányunk férje. 43. ... József Károly, brassói születésű magyar történetíró. 44. Berendezett színpad. 46. I. L. Á. 48. Ramazuri. 49. Kanadai hírigyónkság. 50. E nap.

SZÉKASZÓ

Szerkesztők:

Szabó Kázmér

Szöcs László

Németh Szilveszter

A nyomdai munkálatok az Alutus Rt. nyomdában készültek

A szerkesztők fenntartják maguknak a jogot, hogy a beküldött írásokat rövidítve, illetve szerkesztve közöljék.